

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **P.**, bývajúcemu v B., zastúpenému Mgr. M. T., advokátom v B., **o zvýšenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 8 C 131/2004, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2007 sp. zn. 5 Co 35/06, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 25. októbra 2005 č.k. 8 C 131/2004-215 uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 9 000 Sk mesačne vždy do 15 dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám navrhovateľa počnúc 16.8.2004. Vo zvyšku návrh zamietol.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. mája 2007 sp. zn. 5 Co 35/06 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výživného za obdobie od 16.8.2004 do 31.12.2004 aj za obdobie od 12.12.2006 do budúcnosti. Vo zvyšku napadnutej časti, t.j. v časti týkajúcej sa obdobia od 1.1.2005 do 11.12.2006 rozsudok zmenil tak, že odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 5 000 Sk mesačne. Vo zvyšku v tejto časti návrh zamietol. Vyslovil, že výživné vo všetkých obdobiach vyššie špecifikovaných je odporca povinný poskytnúť navrhovateľovi

do jeho vlastných rúk vždy do 15-teho dňa každého mesiaca vopred. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca a žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho i prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., keď podľa jeho názoru mu ako účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že navrhovateľ vo svojom návrhu zo dňa 16.8.2004 žiadal priznať výživné vo výške 10 000 Sk počnúc právoplatnosťou rozsudku prvostupňového súdu. Tým, že prvostupňový súd určil výživné počnúc dňom 16.8.2004 (dátum, kedy návrh bol podaný na okresnom súde) porušil ustanovenie § 153 ods. 2 O.s.p. Namietal, nedostatočné odôvodnenie rozsudku, a odvolací súd sa prakticky vôbec nezaoberal námietkou odporcu, že rozhodnutie prvostupňového súdu bolo rozhodnutím ultra petitem. Podľa jeho názoru je rozsudok odvolacieho súdu zmätočný, v konaní bola porušená rovnosť účastníkov konania a teda mu ako odporcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v súlade s ustanovením § 240 ods. 1 O.s.p. skúmal, či je tento opravný prostriedok v danom prípade prípustný. Dospel pritom k záveru, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie, proti ktorému Občiansky súdny poriadok dovolanie nepripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). V zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. ale dovolanie výslovne nie je prípustné vo veciach upravených Zákomom o rodine, ibaže ide o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V prejednávanej veci ide o zvýšenie výživného. Ide o vec, ktorá je upravená Zákonom o rodine a nejde pritom o prípad, kde Občiansky súdny poriadok pripúšťa výnimočne dovolanie (obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznanie rodičovských práv a povinností, práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určenie rodičovstva, o zapretie rodičovstva alebo o osvojenie). Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu teda vykazuje znaky rozsudku, prípustnosť dovolania proti ktorému vylučuje ustanovenie § 238 ods. 4 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa ďalej zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodnutia vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Takúto vadu však v dovolacom konaní nezistil.

S prihliadnutím na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu, dovolací súd sa osobitne zamerl na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súd prvého stupňa ako i odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutia. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie

možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby rozhodnutie odvolacieho súdu bolo skutočne založené na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací súd však jeho rozhodnutie z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná okolnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie odporcu nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odporcovi postupom súdov nebola odňatá možnosť pred súdom konať. Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné (§ 238 ods. 4 O.s.p., § 237 O.s.p) podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Vzhľadom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd (procesne) úspešnému

navrhovateľovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy odvolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: